

Sygn. akt III RC 1017/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Głogowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym

Przewodniczący SSR Katarzyna Dąbrówny

Ławnicy

Protokolant sekr. sądowy Joanna Tarnowska

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Głogowie

sprawy z powództwa E. B. i mał. D. B. działającego przez przedstawiciela ustawowego B. B. (1)

przeciwko B. B. (2)

o podwyższenie alimentów

I. alimenty zasądzone od pozwanej B. B. (2) na rzecz powódki E. B. w kwocie po 500 zł miesięcznie, wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt I RC 780/12, podtrzymującego orzeczenie Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt III RC 1062/11 - podwyższa od dnia 01 kwietnia 2014 r. do kwoty po 600 (sześćset) zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do jej rąk wraz z ustawowymi odsetkami, w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. alimenty zasądzone od pozwanej B. B. (2) na rzecz małoletniego powoda D. B. w kwocie po 500 zł miesięcznie, wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt I RC 780/12, podtrzymującego orzeczenie Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt III RC 1062/11 - podwyższa od dnia 01 kwietnia 2014 r. do kwoty po 600 (sześćset) zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda – B. B. (1) wraz z ustawowymi odsetkami, w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

III. w pozostałym zakresie powództwo oddała,

IV. nakazuje pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Głogowie) kwotę 120 zł tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powodowie byli zwolnieni;

V. nadaje wyrokowi w pkt I i II rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 1017/13

UZASADNIENIE

B. B. (1), działając jako przedstawiciel ustawowy małoletniego D. B. oraz powódka E. B., domagali się podwyższenia alimentów zasądzonych od pozwanej B. B. (2) wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 28 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt I RC 780/12 z kwoty 500 złotych na rzecz każdego z nich, do kwot po 800 złotych na rzecz każdego z powodów.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana nie zamieszkuje z powodami, utrzymuje z nimi jedynie nieregularne kontakty telefoniczne. Powodowie zamieszkują z ojcem pod opieką, którego pozostają, natomiast pozwana pracuje za granicą. Od daty ostatniego orzeczenia o alimentach potrzeby powodów wzrosły z uwagi na ich rozwój oraz kontynuowanie nauki. Pozwana swój obowiązek alimentacyjny realizuje jedynie poprzez płacenie rat alimentacyjnych, w żaden inny sposób nie uczestniczy w ich życiu. Powodowie zarzucili, iż ojciec małoletnich prowadzi gospodarstwo rolne, jednak nie jest w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb powodów. Jego miesięczny dochód wynosi 1.000 złotych. Miesięcznie na utrzymanie domu przeznacza: 50 złotych na wodę, 50 złotych na gaz, 300 złotych na opał, 30 złotych na wywóz odpadów, 250 złotych na prąd, 100 złotych na Internet. Powódka E. B. codziennie dojeżdża do szkoły, w przyszłości chciałaby podjąć studia. Obecnie uczęszcza ona do Technikum Logistycznego w G.. Małoletni powód D. B. również codziennie dojeżdża do szkoły, obecnie jest uczniem Szkoły Zawodowej w G.. Bilet miesięczny dla każdego z małoletnich kosztuje 100 złotych, ubezpieczenie szkolne 40 złotych, komitet rodzicielski 40 złotych. Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego powodów wydał 700 złotych.

W odpowiedzi na pozew B. B. (2) wniosła o oddalenie powództwa w całości. Zarzuciła, iż nie jest w stanie płacić wyższej kwoty alimentów niż dotychczas. Miesięcznie przeznacza 270 euro na alimenty, 240 euro na mieszkanie, 130 euro na ratę za samochód, 70 euro na ubezpieczenie, 70 euro na dojazd do pracy. Dodała, że w styczniu 2014 roku przeszła poważną operację z powodu nowotwora złośliwego, co spowodowało dodatkowe koszty związane z dojazdami na leczenie oraz niezbędnymi badaniami i prześwietleniami. Podniosła, że ma bardzo dobry kontakt z dziećmi, lecz ich ojciec zabrania jej kontaktów z nimi oraz nie odbiera od niej telefonów. W miesiącu podejmuje około 10 prób nawiązania połączeń telefonicznych z dziećmi, lecz nigdy nie dochodzi do rozmowy.

Wskazała również, że nie może zabrać swoich rzeczy osobistych z domu, a nadto, iż nie domagała się podziału majątku wspólnego mając na uwadze dobro dzieci.. Zaznaczyła, że poza alimentami wysyła dzieciom pieniądze oraz prezenty urodzinowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni powód D. B. urodzony w dniu (...) oraz powódka E. B. urodzona w dniu (...) są dziećmi B. B. (1) i pozwanej B. B. (2).

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt I RC 780/12 Sąd Okręgowy w Legnicy wykonywanie władzy rodzicielskiej na małoletnimi wówczas powodami powierzył B. B. (1), zaś prawa i obowiązki B. B. (2) w wykonywaniu tej władzy ograniczył do ogólnego wglądu w wychowanie i wykształcenie dzieci, a w szczególności do współdecydowania o wyjeździe małoletnich za granicę w celu zwyczajnego tam pobytu, jak też co do wyboru kierunku nauki i zawodu oraz sposobu leczenia w razie poważnej choroby. Jednocześnie udział rodziców małoletnich w kosztach utrzymania i wychowania dzieci Sąd ustalił w ten sposób, że zasądził od B. B. (2) na rzecz D. B. i E. alimenty w kwocie po 500 złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie kwotę 1.000 złotych miesięcznie, płatne z góry, do 15 dnia każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do ojca małoletnich B. B. (1), którego zobowiązał do ponoszenia pozostałych kosztów utrzymania i wychowania dzieci.

Do chwili obecnej B. B. (1) i B. B. (2) nie przeprowadzili podziału ich majątku wspólnego.

Dowód:

- akta SO w Legnicy o sygn. I RC 780/12, wyrok z dnia 28.11.2012 r. – k. 83 akt,
- wyjaśnienia pozwanej B. B. (2) – k. 89v., 90-90v. akt.

W trakcie toczącego się postępowania małoletni powód D. B. miał 14 lat. Uczęszczał do III klasy gimnazjum. Z kolei małoletnia wówczas powódka E. B. miała 17 lat. Chodziła od II klasy szkoły średniej. Powodowie nie chorowali przewlekłe. Pozostawali oni pod opieką ojca.

Ojciec małoletnich B. B. (1) miał 47 lat. Prowadził gospodarstwo rolne o powierzchni 15 hektarów fizycznych, tj.5 (...) hektarów przeliczeniowych. Dochód z jednego hektara przeliczeniowego wynosił 2.278 złotych. Pobierał alimenty na rzecz małoletnie dzieci w łącznej kwocie 1.000 złotych. Osiągał miesięczny dochód w wysokości 2.000 złotych. W prowadzeniu domu pomagała mu jego matka. Mieszkał razem z dziećmi.

Pozwana B. B. (2) miała ówczesnie 40 lat. Pracowała na terenie Niemiec, gdzie też mieszkała. Pozostawała w związku partnerskim.

Dowód:

- akta SO w Legnicy o sygn. I RC 780/12, protokół z dnia 29.11.2012 r. – k. 80-82 akt,

- akta SO w Legnicy o sygn. I RC 531/12, zaświadczenie z (...) G. – k. 31 akt.

Obecnie małoletni **powód D. B.** ma 17 lat. Uczęszcza do I klasy zasadniczej szkoły zawodowej w zawodzie mechanika samochodowego. Koszt zakupu wyprawki szkolnej dla niego wyniósł 1.000,00 zł. Ma praktyki w szkole, za które otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 100 złotych miesięcznie. Bilet miesięczny dla małoletniego powoda kosztuje 100 złotych. Jest członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej. Pozostaje pod opieką ojca.

Powódka B. E. ma obecnie 18 lat. Jest uczennicą III klasy technikum w zawodzie technik logistyki. Obowiązek szkolny realizuje bez opóźnień. Za bilet miesięczny płaci 100 złotych. Pomaga ojcu w prowadzeniu domu. Poza alimentami nie posiada dodatkowych dochodów. Na urodziny otrzymała od pozwanej kwotę 200 euro.

Ojciec powodów **B. B. (2)** ma 49 lat. W dalszym ciągu prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 15 hektarów – 5,2 hektarów przeliczeniowych. Dochód z jednego hektara przeliczeniowego wynosi obecnie 2.431 złotych. W 2013 roku otrzymał dotację z UE w wysokości 15.000 złotych. Posiada 1.000 euro oszczędności. Choruje na płuca, korzysta z inhalatorów, za które płaci miesięcznie 150 złotych. Mieszka razem z powodami. Miesięcznie przeznaczają kwotę 100 złotych na energię, 50 złotych na wodę, 50 złotych na gaz, 100 złotych na TV i Internet, 30 złotych na wywóz śmieci, 17 złotych na podatek od nieruchomości, 250 złotych na opał. Nie jest z nikim związany.

Pozwana **B. B. (2)** ma 42 lata, wykształcenie podstawowe i ukończone kursy ogrodnicze. Mieszka i pracuje w Niemczech. Pracuje w szkółce ogrodniczej za wynagrodzeniem około 1.000 euro miesięcznie. W styczniu przeszła operację nowotworu macicy. Co 3 miesiące musi wykonywać prześwietlenia, które kosztują 10 euro. Pozostaje w związku partnerskim. Jej partner zarabia 1.000 euro miesięcznie. Wynajmują mieszkanie, z które płacą razem ze wszystkimi opłatami 480 euro. Pozwana w grudniu 2013 roku zaciągnęła kredyt w wysokości 3.000 euro, który obecnie spłaca ratami w kwocie po 135 euro miesięcznie. Za pieniądze z kredytu zakupiła samochód osobowy marki O. (...) z 2004 roku. Miesięcznie płaci po 71 euro z tytułu ubezpieczenia samochodu oraz od 50 do 60 euro za paliwo na dojazdy do pracy.

Pozwana stara się utrzymywać kontakt z dziećmi. Poza alimentami przekazuje im drobne kwoty pieniędzy. Poza powodami nie ma nikogo na utrzymaniu.

Kurs złotego w stosunku do euro wynosi obecnie 4,149.

Dowód:

- zaświadczenia o kontynuowaniu nauki – k. 5,6 akt,

- zaświadczenie z (...) G. – k. 4 akt,

- wyjaśnienia B. B. (1) – k. 89v., 90v. akt,

- wyjaśnienia E. B. – k. 89 v. akt,

- wyjaśnienia pozwanej B. B. (2) – k. 89v., 90-90v. akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Przepis art. 96 kro nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Zaś wedle art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Stosownie do dyspozycji art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć z kolei należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Wysuwane przez powodów żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kro, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem stosowania regulacji prawnej przewidzianej w art. 138 kro jest zaistnienie zmiany stosunków, czyli zmiany polegającej na istotnym zwiększeniu się albo zmniejszeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Celem rozważenia, czy przedmiotowa przesłanka miała miejsce w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował sytuację: materialną i osobistą powodów, jak również ich ojca oraz pozwanej, a także procesy zmian w nich zachodzących od momentu orzeczenia alimentów w wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 28 listopada 2012 roku do chwili obecnej.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że sytuacja powodów od daty poprzedniego orzeczenia w sprawie alimentów na ich rzecz w 2012 roku, do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa zmianie.

Od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego minęły niecałe dwa lata. Obecnie małoletni powód D. B. kontynuuje naukę na etapie szkoły średniej. Z praktyk organizowanych przez szkołę osiąga dochód w kwocie 100 złotych. Uczestniczy on w zajęciach Ochotniczej Straży Pożarnej, co wiąże się z dodatkowymi kosztami związanymi z uczestnictwem w zawodach. Z kolei powódka E. B. jest obecnie pełnoletnia, w dalszym ciągu uczy się na etapie szkoły średniej. Nie powtarzała żadnej klasy. Ma 1,70 m wzrostu. Powodowie dalej mieszkają z ojcem, pomagają w pracy w rolnictwie. E. B. przejęła ponadto dużą część obowiązków związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Analizując zaś status życiowy ojca powodów, uznać należy, że jego sytuacja życiowa kształtuje się na zbliżonym poziomie co w 2012 roku. Jedynym dodatkowym wydatkiem jaki obecnie musi ponosić jest zakup inhalatora. Posiada ona oszczędności w kwocie 1.000 euro. Pobiera on również dopłaty z UE, lecz nie ulega najmniejszej wątpliwości, że pobierał je także uprzednio.

Dokonując oceny sytuacji majątkowej i zarobkowej pozwanej, przyjąć należy, że nie uległa ona zasadniczej zmianie. Wprawdzie na początku bieżącego roku przeszła operację, jednakże nie miało to istotnego wpływu na jej możliwości zarobkowe, ani nie wiązało się ze znacznymi wydatkami. Mieszka obecnie z partnerem, z którym prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Jej partner pracuje, osiąga wynagrodzenie w kwocie 1.000,00 euro miesięcznie. Pozwana pod koniec zeszłego roku zaciągnęła kredyt w wysokości 3.000,00 euro w celu zakupu samochodu osobowego. Kredyt ten obecnie spłaca ratami w wysokości po 135 euro miesięcznie. Pozwana ponosi również dodatkowe koszty związane z utrzymaniem tego samochodu. W tym miejscu podkreślić jednak należy, że obowiązek rodziców utrzymywania

małoletnich dzieci jest obowiązkiem prawnym wyprzedzającym inne zobowiązania rodzica. Nie można uzasadniać braku środków na dziecko, wysokimi wydatkami związanymi z własnym utrzymaniem bądź też spłatą zaciągniętych przez siebie zobowiązań.

W ocenie Sądu, nie ulega najmniejszej wątpliwości, że powodowie nie są w stanie utrzymać się samodzielnie. Mimo iż, powódka E. B. jest już osobą pełnoletnią, to z racji kontynuowania nauki, nie może obecnie podjąć zatrudnienia umożliwiającego jej zdobycie środków finansowych na samodzielne utrzymanie. Także 17-letni syn stron z racji kontynuowania nauki wymaga dalszego utrzymania ze strony rodziców. Upływ 2-letniego okresu od daty ostatniego rozstrzygnięcia w przedmiocie alimentów sam w sobie implikuje wzrost ich usprawiedliwionych potrzeb. Oczywistym jest również, że powodowie w stosunku do daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów mają zwiększone potrzeby żywieniowe, co wynika z ich intensywnego rozwoju i wejścia w okres dojrzewania.

Podkreślenia wymaga, iż matka powodów w żadnym stopniu nie pomaga ojcu dzieci w osobistych staraniach o ich wychowanie i opiekę nad nimi, spotyka się z nimi sporadycznie, a jej dodatkowa pomoc materialna ma charakter okazjonalny i raczej symboliczny. Cały ciężar sprawowania pieczy nad dziećmi oraz troska o ich rozwój i stan zdrowia spoczywa na B. B. (1). Podkreślić należy, że zgodnie z art. 135 § 2 kro, wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Skoro zatem to na B. B. (1) spoczywa w całości ciężar bieżącej pieczy nad dziećmi, uzasadnione jest przerwucenie w większej części ciężaru finansowego utrzymania powodów na pozwaną. W opinii Sądu koszt utrzymania dzieci w wieku powodów, kontynuujących naukę w szkołach średnich, wynosi przeciętnie na osobę 700-800 zł miesięcznie. Pozwana od kilku lat mieszka i pracuje w Niemczech. Osiąga, jak twierdzi wynagrodzenie w wysokości 1000,00 euro miesięcznie. Zważyć jednak należy, iż pozostaje ona w związku z partnerem osiągającym dochody w podobnej wysokości, co powoduje iż oboje są zobowiązani do wspólnego ponoszenia kosztów związanych chociażby z najmem lokalu mieszkaniowego. Pozwana osiąga wynagrodzenie w wysokości 1.000,00 euro. Odejmując od tej sumy kwoty jej stałych wydatków (łącznie z ratą kredytu) – tj. 240 euro z tytułu połowy opłaty za mieszkanie, 135 euro z tytułu raty kredytu, 71 euro z tytułu ubezpieczenia samochodu, średnio 55 euro z tytułu kosztów zakupu paliwa, pozostaje jej z wynagrodzenia kwota około 500 euro, tj. ponad 2.070 zł miesięcznie. Po uiszczeniu z tej kwoty alimentów w wysokości łącznej 1.200,00 zł pozostanie jej do dyspozycji na zaspokojenie pozostałych potrzeb około 900,00 zł miesięcznie. W opinii Sądu jest to kwota wystarczająca na zaspokojenie pozostałych potrzeb matki powodów, przy uwzględnieniu, iż prowadzi ona wspólne gospodarstwo domowe z konkubentem, który również powinien dokładać się finansowo, w zakresie nie mniejszym od pozwanej, do kosztów ich wspólnego utrzymania.

Mając więc na uwadze zdarzenia i ustalenia opisane wyżej, w szczególności zważając na fakt, iż potrzeby powodów wzrosły, Sąd podniósł wysokość alimentów do kwoty po 600 złotych miesięcznie na rzecz każdego z powodów. Kwota ta, zdaniem Sądu, z jednej strony zaspokoi podstawowe potrzeby powodów, a z drugiej mieści się w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej.

Sąd oddalił dalej idące powództwo jako niezasadne. Sąd nie traci z pola widzenia faktu, że B. B. (1) realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem powodów poprzez osobiste starania o ich opiekę i wychowanie. Jednak z uwagi na fakt, iż powodowi są już starsi, w mniejszym stopniu musi się on skupiać na pozamaterialnym obowiązku alimentacyjnym.

Na marginesie należy zaznaczyć, że kwestia nieprzeprowadzenia do chwili obecnej podziału majątku wspólnego między pozwaną B. B. (2) i B. B. (1) nie ma istotnego wpływu na zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanej i powinna być przedmiotem odrębnego postępowania, gdyż w ramach procesu o alimenty nie jest możliwe zweryfikowanie stanowisk stron odnośnie ich wspólnego majątku.

Ponieważ orzeczenie o podwyższeniu alimentów jest orzeczeniem konstytutywnym, Sąd określił początek tego obowiązku od dnia 22 lipca 2013 roku.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd oparł się na dyspozycji art. 98 kpc i nakazał pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powodowie byli zwolnieni.

Nadanie wyrokowi w punktach I i II rygoru natychmiastowej wykonalności znajduje uzasadnienie w treści art. 333 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze i powołane wyżej przepisy orzeczono jak w sentencji.